

Bijdrage Martin van Rooijen 50PLUS bij Belastingplan 2022

Voorzitter

Het Belastingplan 2022 is een demissionair Belastingplan van een al 9 maanden demissionair kabinet. Maar de Tweede Kamer is niet demissionair en heeft fors aan mede wetgeving gedaan, niet in het minst door aanvaarding van de motie Hermans met maatregelen voor 2 mld. met elk wat wils. Het kabinet bleef niet achter met een steunpakket van 3,2 mld. als lastenverlichting voor de gasprijsexplosie. Twee wetsontwerpen werden zelfs ingetrokken, tamelijk ongebruikelijk.

Het voorliggende Belastingplan is toch nog omvangrijk met veel voorstellen die weinig met de eigenlijke en zuivere fiscale wetgeving van doen hebben. Dat is helaas een niet te keren proces, waarbij de Belastingdienst de uitvoering van steeds meer nevendoeleinden en taken krijgt opgedragen.

De Belastingdienst is weerloos, want ik ken geen kabinet dat de Belastingdienst beschermt tegen steeds meer taken, die ook steeds minder goed uitvoerbaar worden door de opeenstapeling van nieuwe regels. Belastingdienst als kop van jut en staatssecretarissen van financiën als schietschijf. Het is een groot drama. Mijn fractie heeft groot respect voor de 2 staatssecretarissen van financiën van D66-huize Van Huffelen en Vijlbrief die er niet voor weglopen deze hondenbanen te vervullen. Banen die in menig opzicht zwaarder zijn dan van menig minister of andere staatssecretarissen. Maar komt er voor staatssecretaris Vijlbrief functie elders?

Mijn fractie is staatssecretaris Vijlbrief erkentelijk voor zijn gedegen en royale beantwoording van onze vele vragen.

Koopkracht en inkomensbeleid Gepensioneerden

Het fiscale beleid en de pensioenindexatieregels hebben grote gevolgen voor de koopkracht van gepensioneerden

Deze indexatieregels hebben ertoe geleid dat er ook sinds de onderhandelingen over het Pensioenakkoord geen indexatie van pensioenen heeft plaats gevonden. En omdat het voorbereiden van het wetsontwerp Pensioen voor de toekomst steeds langer op zich laat wachten, wachten 3 mln.

gepensioneerden en 7 mln. werknemers op een eerlijke en fatsoenlijke verhoging van het ingegane pensioen en verhoging van de gedane opbouw.

Invoering duurt bij aanvaarding nog 4 jaar en intussen is er nog niets geregeld voor indexatie in de overgangperiode. De belofte van indexatie in 2022 met terugwerkende kracht als gevolg van de motie van Dijk cs is een fopspeen: slechts 1 op de 10 gepensioneerden krijgt een beetje indexatie. De eis van 105% beleidsdekkingsgraad is veel te zwaar en bovendien moet je je eigen pensioenrecht op het offerblok leggen.

Onteigening door Invaren. ABP-Zorg en Welzijn en de 2 metaalpensioenfondsen verhogen de pensioenen niet in 2021 en 2022. Geen indexatie is vervelend bij de lage inflatie van de laatste 14 jaar van gem 1,5 % maar is een veel grotere koopkrachtklap bij 7% inflatie in 2021 en 2022. 3 mln. gepensioneerden verkeren de komende jaren in martelende onzekerheid over de koopkracht van hun pensioen omdat eerst een nieuwe pensioenwet in het Staatsblad zou moeten staan, vooraleer er duidelijkheid is over indexatie. Immers het TransitieFTK voor de overgangperiode tot 2027 is onderdeel van die wet evenals de aangekondigde AMVB als uitvoering

van de motie van Dijk cs. Ik noem dat koppelverkoop in optima forma.

Maar ook het woord chantage vind ik niet ongepast. Bedenk dat veel ouderen die al 15 jaar geen indexatie hebben ontvangen niet alleen geen koopkracht meer hebben maar ze hebben ook niet meer zoveel jaren te leven over. Laten we maar niet protesteren. Het heeft toch geen zin meer en 1% erbij is beter dan 0%. Deze gelaten reactie maakt mij verdrietig maar ik hoor het helaas steeds vaker.

Voorzitter

Dit is de noodzakelijke aanloop naar dit Belastingplan waarin het Inkomensbeleid een prominente rol behoort te spelen. Maar nu des te meer omdat de koopkracht van pensioen bij 7% inflatie in 2021 en 2022 een harde klap krijgt voor de gepensioneerden, die voelen het direct in hun portemonnee. De fiscale wetgeving krijgt zo een belangrijke aanvullende rol of we dat nou leuk vinden of niet.

Maar omdat het kabinet demissionair is, zijn geen beleidsmaatregelen voorgesteld met als gevolg dat AOW'ers geen extra belastingverlaging ontvangen. Dat is extra navrant als ook je een bevroren pensioen hebt.

De inflatie in 2021 wordt nu geschat op gem 2,7 % op een huidig niveau van 5,2% en 5,9% volgens de Europese HCIP index. Dat is veel hoger dan de in de MEV geraamde 1,9% De verwachte inflatie van 3,5% in 2022 komt ook veel hoger uit dan de in MEV geraamde 1,8%.

De koopkracht van iedereen daalt, maar van gepensioneerden het hardst.

De gasprijstijging treft ouderen harder zoals blijkt uit de brief van staatssecretaris EZK van 15 oktober: 2% voor AOW'ers en 1,4% voor niet AOW'ers.

AOW'ers krijgen een compensatie van 0,8% zodat een extra koopkrachtdaling van 1,2% resteert.

De koopkracht voor 2021 stond in de MEV al op 0 en komt zo in totaal op min 1.2%.

Daar komt de recente extra inflatie nog bovenop.

Onze schatting is dat gepensioneerden er in 2021 2 tot 3 % op achteruit gaan.

En werkenden minder dan 1%.

Er is 2% verschil in koopkrachtdaling tussen niet AOW'ers en AOW'ers.

Neem als voorbeeld een inkomen van 40.000. Werknemer met loon van 40.000 of AOW'er met 17000 AOW en 23000 pensioen.

Loon stijgt met 2,5% over 40 mille: 1000

AOW stijgt met 2% over 17 000: 340 en pensioen van 23 000 stijgt niet. Totaal stijging van 340.

Dat is een verschil van 660 euro ten gunste van werknemers.

De werknemer krijgt via de heffingskortingen ook 57 euro meer belastingverlaging dan de AOW'er: 104 t.o.v. 48 euro

Conclusie: Vertraagde verhoging AOW, geen pensioenverhoging in 2021 en 2022 en schamele kruimels in het Belastingplan.

In het Belastingplan zijn in de Memorie van Toelichting zegge en schrijve 2 alinea's gewijd aan het Inkomensbeleid: de algemene heffingskorting wordt verhoogd met 36 euro.

Later is de algemene heffingskorting nog met 14 euro extra verhoogd naar totaal 50 euro.

AOW'ers krijgen slechts de helft van die verhogingen 25 euro per jaar: 2 euro per maand. Dat is nog geen kopje koffie.

Fiscale discriminatie moet er immers zijn en blijven.

Gepensioneerden delen niet in de groei van de economie van 3,5% in 2021 en 2022 en dat is al jarenlang zo.

Ik kom op de AOW.

De AOW gaat in 2021 bijna 2% omhoog, met 24 euro bruto van 1266 naar 1290 per maand.

Op 1 juli volgend jaar voorlopig met 1% 12 euro

Dat is 3% verhoging AOW bij prijsstijging van 7% in 2 jaar.

Omdat de pensioenen niet worden verhoogd in 2022 denkt mijn fractie aan verhoging van de AOW. Ik kom daar nog op terug.

Wij wezen speciaal naar de 350.000 AOW'ers zonder of met klein pensioen tot 500 per maand. Wij vroegen of verzilvering van de algemene heffingskorting voor deze groep mogelijk zou zijn? Dat zou volgens de ANBO 736 euro minder belasting betekenen.

De staatssecretaris ziet in antwoord op onze vraag geen mogelijkheid om die verzilvering mogelijk te maken.

De motie Omtzigt vroeg in de Tweede Kamer om 4% extra verhoging minimumloon. In zijn motie stond niets over de koppeling aan AOW en uitkeringen. Maar gelukkig heeft hij dat rechtgezet. Ook Omtzigt wil een gekoppelde verhoging.

Ik vraag u of een niet gekoppelde verhoging van het minimumloon, zoals het CPB ook suggereert, voor dit kabinet een optie is? U zou dat ook gedeeltelijk kunnen doen.

Minimumloon 5% extra erbij en AOW slechts 2,5% bijvoorbeeld. Een 50% koppeling. Kunt u dat voor mij uitsluiten? 50PLUS is tegen ontkoppeling.

Wiersma heeft n.a.v. het debat hierover bij de begroting van SZW op 10 december een brief aan de Tweede Kamer

gestuurd waarin hij een extra compensatie van 200 euro geeft aan de laagste inkomens voor de energiekosten- stijging. In de brief lees ik tot mijn verbijstering dat alleen AOW ers zonder pensioen in aanmerking komen en alleen op aanvraag via de gemeenten. Hoe groot is die groep, vraag ik? 150.000?

Dat betekent dat dan een grote groep van naar schatting 200.000 AOW'ers met een klein pensioen tot 500 euro bruto per maand de 200 euro niet krijgen. En als je een pensioen van 50 of 100 euro per maand hebt krijg je die 200 niet. De AOW ers zonder pensioen moeten zelf de 200 euro uitkering aanvragen bij de gemeente. Bedelen bij je gemeente. Ik noem dat een nieuwe vorm van Armentzorg.

Voorzitter dit kan toch niet waar zijn!

Onze fractie vroeg naar de mogelijkheden om de AOW extra met 2% te verhogen of apart met 300 euro extra op jaarbasis. In de uitvoerige en heldere beantwoording van onze vragen in de Nota n.a.v. Eindverslag wijst de staatssecretaris in relatie tot de 300 euro op de Tegemoetkoming AOW. Die verhoging vergt wetswijziging die 6 maanden duurt en met terugwerkende kracht mogelijk is omdat het een begunstigende maatregel is. Voor een verhoging met 2% van de AOW uitkering zelf is ook wetswijziging nodig maar die duurt 18 maanden. Uitvoeringstoets is ook nodig.

Wat vindt de staatssecretaris tegen deze achtergrond van een eenmalige verhoging van 300 euro extra en van de gesuggereerde techniek van de Tegemoetkoming? Die tegemoetkoming heeft toch de naam: koopkrachttegemeetkoming AOW en bedraagt nu 26 euro per maand. Globaal gaat het om een eenmalige verhoging met 2%.

Mijn fractie is buitengewoon geïnteresseerd in de reactie van de staatssecretaris.

Voorzitter,

Uit onze schriftelijke vragen en uit mijn bijdrage aan dit debat vandaag blijkt onze grote zorg over de steeds grotere koopkrachtdaling van de ouderen, van de 3,3 mln. AOW'ers.

De 50PLUS fractie moet steeds weer de fiscale leeftijdsdiscriminatie aan de orde stellen. Deze fiscale lijdensweg voor de ouderen wordt steeds beklemmender.

Ik moet de fiscale voorstellen hierop beoordelen.

Onder het motto lagere belasting op arbeid worden de ouderen steeds harder gepakt want belastingheffing is een zero sum game. Wat je de een geeft, pak je bij de ander.

Ook hoor ik weer geruchten over de kabinetsformatie dat de belasting op arbeid verder omlaag moet.

Inkomsten en loonbelasting wordt geheven over inkomsten uit arbeid: dat is volgens de wet loon en uitgesteld loon, pensioen dus.

Volgens de wet bestaat er geen belasting op arbeid maar men heeft de fiscale truc uitgevonden om het arbeidskostenforfait om te toveren tot een belastingsubsidie voor werkenden. En dat biedt ongekende manieren om aan koopkrachtknoppen te draaien en het ook als een super nivellerings- instrument te misbruiken door het extra instrument van de inkomensafhankelijke afbouw.

Budgettair kost de arbeidskorting al 24 mld.

Op onze vraag met welk percentage bij afschaffing van de

arbeidskorting de tariefschijven kunnen worden verlaagd was

het antwoord: met 6,18% naar 30%. Let wel dat is voor

iedereen. De arbeidskorting is 4260 euro. En samen met de

algemene heffingskorting van 2888 hebben werkenden een totale korting van 7148 euro.

Vergelijk: AOW'ers hebben een totale korting van 3220 euro.

Werkenden hebben een belastingvoordeel van 3928 euro, bijna 4000 per jaar: 340 netto meer per maand.

De arbeidskorting heeft nog een ander voordeel in petto voor werkenden. Zij betalen in de praktijk bijna geen AOW premie meer : werknemers 1,5% tot 8% i.p.v. 18% en zzp'ers betalen zelfs helemaal geen AOW premie. Het voordeel van 12% lagere AOW premie loopt op tot 4000 euro.

De arbeidskorting is dolgedraaid maar de politiek is er dol op onder de framing van arbeidsmarktbeleid, waar de niet meer werkenden niet onder vallen. Je kunt die blijven verhogen en dan betalen uiteindelijk alle werkenden geen AOW premie meer. Alleen de AOW'ers betalen dan nog 18% AOW premie. Gekker moet het niet worden: het is de wereld op z'n kop.

Er is nog een adder onder het gras: werknemers betalen niet de 7% zorgpremie, die betaalt de baas en dat is sinds 2013 door de beruchte WUL ook nog onbelast loon. Nog een belastingvoordeel tot 1000 euro.

AOW'ers moeten de 6% zorgpremie zelf betalen en dat loopt op tot 3300 euro zorgpremie: de ook beruchte Inkomensafhankelijke bijdrage.

Waarom vermeld ik deze discriminatie? Omdat aan de lijdensweg geen einde lijkt te komen.

50PLUS wil die weg blokkeren, op die weg een Stopbord plaatsen.

AOW wordt vertraagd verhoogd bij vliegende inflatie en er is sprake van Bevriezing Pensioen ook in 2021 en 2022. Na al 15 jaren bevroren pensioen. Door rekenregels die de politiek zelf heeft bepaald voor de gepensioneerden: Rekenrente 0 Indexatie 0

Maar de gifbeker voor AOW'ers is nog niet leeg. Zelfs hun gespaarde opgebouwde pensioenrecht wordt bij wet straks onteigend. Dat kan allemaal in ons zgn. beschaafde land .

Invaren in een nieuw pensioenstelsel gebeurt nergens ter wereld bij een Pensioenhervorming. Er komen in het buitenland dan 2 stelsels naast elkaar te staan: het oude en het nieuwe. Dat heeft het kabinet nu ook aan mij bevestigd .

Geen Fiscalisering van de AOW

D66 en Christen Unie willen de AOW uiterlijk geheel fiscaliseren waardoor AOW'ers met pensioen 18% AOW

premie of 18% belasting gaan betalen over hun AOW en over het pensioen. Je moet maar durven: 2 geheide anti-ouderen partijen. Het is een netto lastenverzwaring van max 6265 euro bij een pensioen van 35.000. Het leidt tot een absurde inkomensdaling tot max 15% . De bruto lastenverzwaring voor AOW'ers is met 11 mld. gigantisch. Na compensatie voor de AOW zelf is er nog steeds een gigantische netto lastenverzwaring van 6 mld. voor de AOW'ers over hun pensioen tot 35.000 . Onvoorstelbaar hoe sommige partijen schaamteloos omspringen met de ouderen. Pensioen al 15 jaar niet indexeren en dan ook nog eens 6000 euro afpakken. Je moet maar durven.

50PLUS kan in de Senaat de borst vast nat maken.

Eigen woning niet naar box 3

Het kan nog erger: de ChristenUnie wil de eigen woning van box 1 naar box 3 verhuizen. Nog een belastingverhoging van 5 tot 8 mld. die bijna geheel bij de AOW'ers terecht komt: zij hebben immers hun hypotheek afgelost en worden straks gestraft met een aflosboete van 5000 euro.

Het is gemakkelijk onderhandelen over de rug van 3,3 mln.

AOW'ers : de politiek ziet ze als makke schapen die zich gedwee naar de slachtbank laten leiden en niet gaan grazen op het Malieveld .

AOW'ers zijn zelfs politiek aangeschoten wild, want tweederangsburgers.

Het kan zo maar gebeuren: D66 komt nog paar miljard tekort en hup : we gaan de AOW fiscaliseren en of het huis van de AOW'ers fiscaliseren door verhuizing van de woning van box 1 naar box 3. Denkt u : nee dat kan toch niet waar zijn? Ja wel, het gebeurde door de onverhoedse afschaffing van de wet Hillen: de aflosboete was geboren

En dan heb ik het nog niet over de dreigende ontkoppeling van de AOW en Bijstand van de verhoging van het minimumloon, welke verhoging ongetwijfeld in het Regeerakkoord Rutte 4 komt. Met of zonder koppeling is de kardinale politieke vraag.

Ik loop nu ruim 6 jaar mee in de Tweede en Eerste Kamer , maar deze ellende voor de AOW'ers had zelfs ik niet kunnen voorspellen. Maar 50PLUS zet de strijd voort omdat wij het onrechtvaardig vinden hoe vooral AOW'ers met een klein pensioen worden gepakt.

Onrechtvaardig is ook dat AOW'ers met een pensioen al 15 jaar een bevroren pensioen hebben en 25% verhoging hebben gemist. Bij een modaal pensioen van 35.000 euro wordt elk jaar weer 9000 euro afgepakt. Bij 60. wordt elk jaar 15.000 afgepakt. Rutte 1 Rutte 2 en Rutte 3 staan er bij en kijken ernaar. De politiek vindt dit normaal. De 50PLUS fractie vindt dit niet normaal: het is een schande, het is a sociaal.

Voorzitter

Ik kijk uit naar de gedachtenwisseling met de beide bewindslieden.